Binnenstebuitenwereld

Sybren Polet

bron
Sybren Polet, *Binnenstebuitenwereld*. Wereldbibliotheek, Amsterdam 2008

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/pole001binn01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

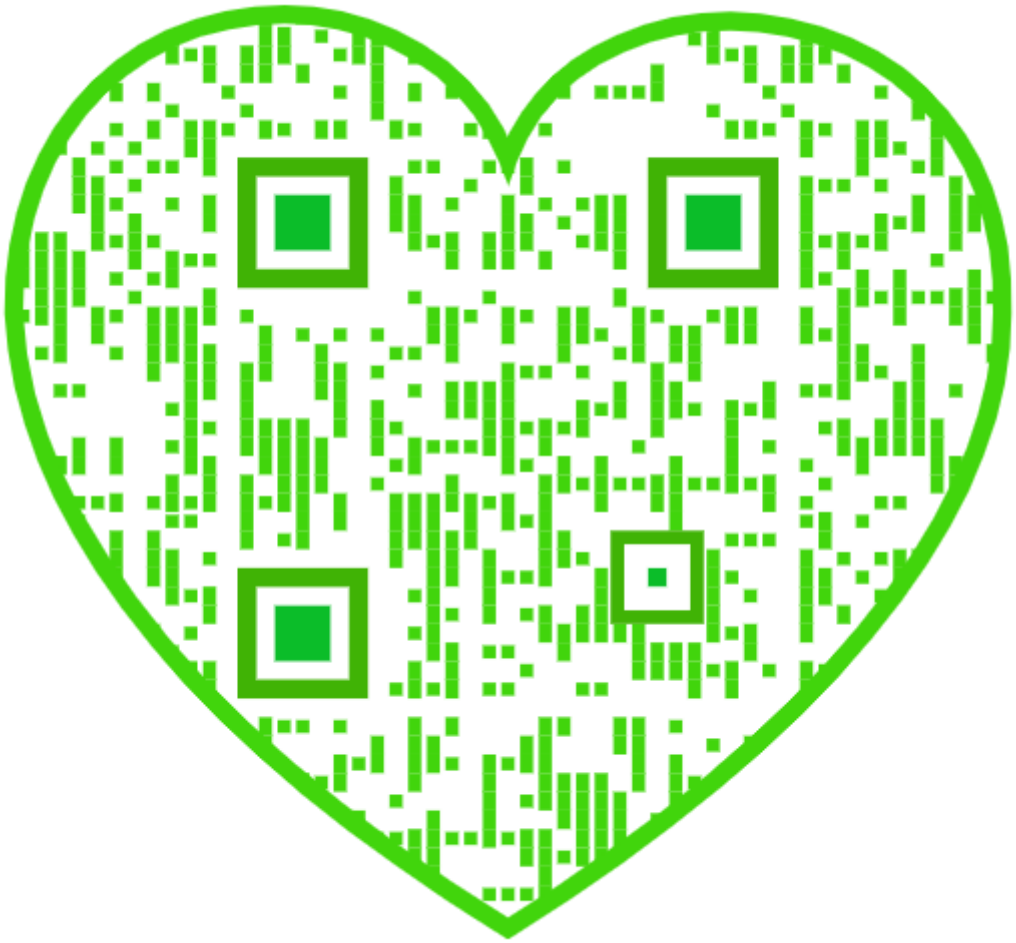

I

Uitburgerende beelden

Zevenbomen vol zelfinzicht.
Een verrukkelijk elitaire roos
snelbloeit even en verwelkt tevreden,
zaadt.

Uitburgerende beelden. Indefinitieve bloemen.

En zie, daar kronkelt zich als een ringslang
een levensloopregeling, onderweg
naar een zich
al verder verwijderend doel, een bewegende einder.

En daar torent als een menhir de minimaal,
naast de heilige integraal en een onafzienbaar hoge
stereotoren.
Eronder loop ik rond
vergezeld van mijn hoogstpersoonlijke hond,
bijna een blindengeleidehond.

Boventoon zonder ondertoon

Je raast als een datum door de stad
in datumloze tijd.
Je bent
een gevleugeld gat.

Een lege luchtbel in tijdwater,
jij, een welhaast totaal herinnerd mens.

Pas aan de echo merk je
dat er iets is gezegd, gedaan,
al weet je nooit precies wat.

Je huist als een voorecho
in het reusachtige oor van
een onbeluisterde ruimte.

Een gevleugeld gat vliegt voorbij.

Uit de verte klinkt één ijle lang aangehouden toon,
een aarzelend humane of voorhumane?

Boventoon zonder ondertoon.

Een bijna bovennatuurlijke politieagent

De opstand van het onderdrukte gras,
de heropstand.
Groen leefsel.
Bovennatuur.

De uit hun krachten gegroeide
droom- en drogbeelden bevechten elkaar, verdwijnen
elkaar - als yahoo's -, zwenken ineen & uiteen, alle
gericht op een ál kleiner, verdwijnend doel.

En wij onderweg naar een nog winderiger doel
- als een krimpend dorp, een vlek binnen
ontelbare draaiende windrichtingen -, roersel
waarin we als soepel zenuwgras meebewegen.

Een bijna bovennatuurlijke politieagent
regelt de wervelwinden.

. .
. .

Om ons:
een in lucht opgeloste yeti die we inademen,
om er als amen in op te gaan.

Verdedigingsgrijs

Dag amper aan de supermarkt ontsnapt.
Verdedigingsgrijs, de allernatuurlijkste kleur.
Leven een quaestie van ondergeluk.
Eten

een krachttoer, een krachtmeting.
De ziel
als een hond met een kunstgebit,
gevangen in de draaideur van een warenhuis.

Eenhoog aan de gevel gekleefd
een handvol bejaarde hangjongeren.
In de bomen enkele nagesynchroniseerde merels.
Op het gazon: een zielig hoopje massa-DNA
ter grootte van een molshoop.
Je speurt de zwakke uitstraling.

Droom van een trauma:
de verstrooide as van een gecremeerde crimineel
die je door wind in het gezicht wordt geblazen.

De vijfvingerige leegte die je aangrijnst.

In de lucht: een eigenhandig gedolven mangat
dat je zult vullen met jezelf.
Laberdi laberda laberdonia.

Ontdooid evenbeeld

Snelle, snelle bergen, snel vervluchtigende
rivieren, zich allerwegen
ontrollende wegen, minutenlange
ijstijdperken, gedaantewisselingen
als opperwezens.
Alle modaliteiten vertragen mettertijd.

In een ijsblok je eertijds bevroren evenbeeld.
Met halfontwijkende blikken ontdooi je het,
en vlucht. Immers,
wek nooit een oud evenbeeld tot leven.

Kringloop van de eeuwige ouroboros.
Trefzekere oversprongen.

Jobsheuvels van tijd als hoofdschedelheuvels
achter je latend,
ontwijk je de zelfverwekte stormen,
de armeeën van vogelverschrikkers.
Kijkt om. Ziet:
hoe zijn achtergebleven leegte wordt gekust door zijn vrouw.

Opperhond [aant.]

Vingerhoedjes aan zijn vingertoppen,
   zo bevoelt hij de realiteit
                en voelt zich -
(Niet dit - niet dit.) Niettemin
   is vervuld van theoritische liefde. (Zelfs die
ontklede paspop, weet hij, heeft het koud.)

Uit de kazerne zijn de eerste dode
                militairen vertrokken.
Maar hij blijft eeuwig achter: menselijke opperhond
als alias van het toevallige homoïde ras
   (vol binnenblaf),
              geruisloos voortbewegend
tussen twee willekeurige uiteinden:
      levenslont brandend aan twee kanten.

□

De wereld badend in het zich herhalende laatste licht.
         Hij de eeuwige laatste mens.

□

            Help ik sterf uit!

II

Nadruk

Alom heerst herfstvakantie. De luidrucht
triomfeert,
schept kelen.

In hem hongert een kindsoldaat.
Hij vuurt
uit zijn octogone ogen. Zegt:
Is niet alle werkelijkheid propaganda?
En die
onderhandelingskinderen op kinderkruistocht:
zij bepalen het doelwit.

Aan mijn voeten een ikhond smekend om een anekdote.

Zegt: Is niet alle werkelijkheid propaganda
voor een andere werkelijkheid?

□ □

vloeibaar.
En denkt: Alleen onder grote druk word ik
denkbaar.

Be quiet, donorheart

Toen: onvoorziene krachten
    deden zich gelden
in een wereld vol verborgen gebreken & breuken.

Ontbonden herinneringen fladderen rond
als radarloze vleermuizen.

Snelle wensbewegingen hier & daar,
    bijna zichtbare, een enkele
opdoemende en vervluchtigende schim.

Een zachte zelfrepeterende regen.
                Wisselwinden.

Een windvlaagje als een luchtige handbeweging.

Hij zucht en vervluchtigt een ongewenst volgbeeld,
            een ongewenst zelfbeeld.

Be quiet, donorheart.

Herfstsonate

De zomerwind verstreken.
Alle overgebleven
tijd weer vrijblijvend. De tuinman
stookt een herfstvuurtje.
Wij,
wandelende rookkolommen,
drijven verder.

De aarde is weer plat.
Vóór ons
een wit winterlicht gat. Nevelzielen.

En hoor!
de klop van een enkele
achtergebleven hartslag.

Leg je hoofd op je armen, holenman,
en vertraag je slaap, ontwaak.

Nieuwe doden, een nieuwe naklank
en ik een pasgeboren levend fossiel.

Vox humana [aant.]

Dit schimsel is een gevaar op de Melkweg.
Denk het weg.

Een nevenzon stijgt op uit het binnenwit.

Zwevend tussen het ruimtepuin, tussen
    halfverdichte, half ontbonden projecties,
tussen overgeseinde maar steken gebleven
superluminale configuraties.

Denkt het zich dichter, wordt het werkelijker en verscheurder;
droomt het zich ijler, roert zich zijn verlangen
    naar verlangen, zijn behoefte aan voorgevoelens.

Hoogstpersoonlijke zevengesterntes schitteren op
                en verdampen.
En even verschijnt aan de einder het eeuwigheidsteken.

□

Achter je, boven je, in je
            hoor je
een vox humana zonder vibrato:
            een eenzaam eenlingkoor.

Mensen van zwaartekracht

Wonder onder beton
en hij, fossielendelver, vindt nog
een kleine ineengekrulde utopie
uit denkbeeldiger tijden.

Hij zweemzucht voor zich heen in het tijdledige
en je kunt hem duidelijk horen denken:
de tijd loopt ten einde maar niet wij.

Om ons heen: mensen van zwaartekracht,
zwaarlijvige trottoirduiven,
door verhevigende oogbewegingen opgeheven.

In de bomen: de eulalie van hogere vogels.

Diep onder ons:
het geluid van brullende stenen.

Herfstschaduw

Je verdwijnt in het uitbundige groen van struiken en bomen
als in een groot groen bewustzijn.
   Neuronenvogeltjes, lokgeluiden, gelispel
Onzichtbare gelukskonijnen knabbelen aan je voet.

Misschien nestelt er wel een lokvogel in je kruin
en broedt iets uit dat je niet verwacht.
                Zenuwwebben trillen.

Versplinterde verte schittert tussen je bladeren.

Taalapen gebaren naar elkaar
                als verwilderde ego's
en even strijkt een herfstschaduw over het groen.

Een enkele Touretteman diep in je schreeuwt stemloos.

Onder je trekt een leger processierupsen voorbij,
een monsterachtige minuut lang.

Dan laat je een paar galappels vallen.

III

Debussy

Witte rookkringen
van witte doden,
spiralend in & uit,
in & uit.

De zee in een ei,
een meerschuimen
oorschelp, een
molecuul.

Het opwellen van
lichtpunten, rustpunten,
trefpunten, rusteloze
zeekolibri's.

Het getrippel
van mini-titaantjes,
gelippel van
        luchtbaby's.

Meeuwen sneeuwen ons onder.
De wind verzilvert zich.
Om ons: een zachtjes
ontploffende
      ronde meewind.

□ □

Hart zonder metronoom.
      Zeehart.

Door het oog van de nul

Boven de stad: een melkweg van atoomgaatjes
rond godgaten als mangaten.

Eronder, in de metropool een late eopolis
rond een onbestemd, bijna stilstaand standbeeld:
antimonument als een antimoment.

Bloemen van verrukkelijke kunststof,
zelfscheppende,
en een kunstbond die zijn geheime roepnaam herkent.

En weer slaat ook bij ons de kwantumpoëtische gekte toe:
we zijn er tegelijk wél en niet, niet en wél.

Laat triogevoel.

Ik kruip door het oog van een nul
en omspeel als een windvlaag
de doorluchtige toekomsttoren van Tatlin.

Overleven

Elke dag minstens één koude-oorlog.
De hele aardbevolking
even bevroren. IJspoppen met rode ogen.

Ontdooid. En daar lopen wij weer,
in een landschap
vredig als zeegras in de landwind,
wind

als een zegen uit het nihil.

Windmolens als gebedsmolens:
de wind komt op tijd
als ademstoten van inspiratie
uit rondwervelende windstreken.

Begeleid door de laatste vrije geluiden
waaien wij mee.
Zeer mooi
zoals wij de laatste koude oorlog doorstaan
en weten waar te gaan:
wij,
spelingen van de natuur:
ónze verspeelde natuur.

De tijd heeft weer de lengte van een lied [aant.]

Homo televisione: niets is wat het niet is.
Je gelooft je ogen.
Louter mededeelzame beelden
buiten het speelveld tredend
waar alles wordt wat het is.
Langzaam in beelden overleven.

En even deelzaam treed je binnen
in een onmetelijk historisch heden
als in een kosmisch spel dat zich ontspint
rond een éénjarig wit kind.

Schrikdraden als herfstdraden in de lucht.

Enkele antizwaartekrachtvogels, lichtvleermuizen.
Hier & daar in de verdunde ether
rondzwevende
flarden van oude emoties en herinnerde mensen.

Er waait een vreemde, onbekende wind
onder een onbekende velare hemel.

En de tijd heeft weer de lengte van een lied,
de natijd van gezongen spiralen.

En even ontstaat een megagevoel
als van langzaam ontdooiende diepvriesgoden.

Het doet ons fluisteren, stamelen, tongtalen, dingtalen.

Wachtwoorden. Nachtwoorden

Mijn zoon, twist niet met de materie!

Maar o, de arrogantie van het midden
met zijn ingedikte middenwit
(als opgeklopt oogwit).

De middenman aan de macht,
de zelfverklaarde,
met zijn eeuwige wachtwoorden. (Doodvallen
op een woord, een beeld, een komma.)
(Omhoogvallen
tot in het luchtledige, het ademloze.)
(Hemels brevier:
het ja & amen van de doodbidder.)

Wachtwoorden. Nachtwoorden.

In hem: de vrees voor een voortdurend ondergaande zon,
opduikend uit en onophoudelijk neerdalend
in het volle niets.

Maar even nog is de binnenzee in hem bladstil.
De pure wellust van het nog ongevormde.
zijn vorm voorvoelend.
En in de buitenwereld, badend in eigen ooglicht,
zien de mensen er verraderlijk menselijk uit.

En hij, verlate samoerai-zonder-meester,
zegt: Wij moeten allen iets anders gaan doen.

IV

Vrije lucht. Diepe orde

Je ademt de laatste vrije lucht in,
bijna longduizelig,
vrolijke standbeelddanser
die je minutenlang bent.
Ook de pioenrozen
leven zich volmaakt uit in deze lucht
en draaien hun bloemhoofden mee met de zon.

Het drietonige gezang van de Messiaenvogel.
Ingekleurde bewegende bomen.
Late onzichtbare zomersneeuw.

De herfst drentelt over de landweg,
in zichzelf verzonken.
Iets ademt je in.

En inmiddels ben je drie hartkloppen verder
en weet je weer alles over alles.

Paleontologisch [aant.]

Allergische astrologie.
Droomsterrenbeelden op je voorhoofd
die je oude toekomst bepalen.
Hen duiden
is als een duizend jaar oude sequoia doden:
in de leegte waar de boom gestaan heeft
is het heel eenzaam:

als in het mangat dat ontstaat onder je voeten
en waarin je onvermijdelijk valt.

Leven is als luchtvissen tussen luchtallochtonen:
met gespreide vingers
beelden naar je toe harken
die al voortbeeldend tussen je vingers doorglippen

Laatste beeld: een brullende paradox
die als een panter door een brandende hoepel springt
midden in de furieuze stilte van witte schaduwen.

Dicht toevallig het goede woord [aant.]

Het interstellaire achter je voorhoofd.
Dé eerste
10^{36} seconden: het explosieve woord als oerknal.
En de hele wereld is er weer,
zo lang als het duurt.

De triljoenen nano-oceaantjes in je lichaam
trillen het in leven.
Dolfijntjes als springende genen en memen.
Quasi-doelloos omzwervende intelligenties
rond vreemde aantrekkers
als toevallige waarheden.

Een vernieuwde explosie van oervormen?
Rechtop staande kreten als getemde menhirs?
Communicatie een overlevingsstrategie
voor toekomstige 120-jarigen?

Overleef me dan
en leef mee, deel me mee!

En dicht toevallig de juiste woorden.

Poëzie van de theorie.

Nocturne

In de avond het zwakke ruisen van de stad
als het suizelen van heel licht hersenbloed.

Ik lig uitgestrekt over de vele daken,
adem duiven,
maanwitte,
deinend in statische golven van heldere slaap.

Een onooglijk grote pupil kijkt naar je
door een
traag wielende iris van verdichte stilte.

Het is als wennen aan de absolute stilte.

En keer op keer blaas je de laatste adem uit.

Oude boom

Hij stond er, diep geworteld in de tijd,
zijn schors al rimpeliger, schorsiger.
Eeuwen
woeien om hem heen als windvlagen,
mensen, paarden, honden schoten secondensnel voorbij,
zo langzaam leefde hij, door stage groei
bijna onbrandbaar van hardheid.

Insecten groeven
kleine doolhoven in zijn hout, vervulden hem even
met insectenleven en stierven als snel stervend gras.

De bliksem schudde hij van zich af.

Een enkel litteken deerde hem niet. Zijn enorme
langzaam uitdijende traagheid
deed weldadig aan, grensde
aan tijdloosheid.
Ik streek over zijn schors. Trilde.

Een vlieg stierf
op zijn vlucht in de lucht.

Een hond van middelbare leeftijd gromde aan zijn voet.

Verbale empirie [aant.]

Verbale empirie (leven alsof): (sterven alsof).
(‘Hebben alsof men niet bezit.’)
Alles verdenken, verdoen.

Een heelal van impliciete orde
door deze wereld heen,
enkel raadbaar, bij tijden dichtbaar
- iets als de best mogelijke van alle
onmogelijke werelden,
verwoorde en woordenloze.

Een elliptische sprong in de ruimte,
een dubbele axel: je hoofd in je mond.

Alle spreken gekromd.
Invulnullen met
bijna menselijke gezichten.

Dichten alsof. (Alsof als alsof.)

V

An die unsterbliche geliebte

Je bestaat bijna geheel uit ronde cijfers,
uit ronde cijfers en ronddolende codes.
Je bent voorspelbaar onvoorspelbaar.
En hoe mooi abstract is niet je lichaam
dat overal denkbaar is.
Jij, je lijkt ontsnapt aan een wereld van louter
fotomodellen, m/v, van pasgevormde
paspoppen, mannekino's, m/v, opgroeiende bébékino's.
Werkelijk alles aan je is verrukkelijk hypothetisch;
je laat constant naar je raden en je diepste gevoelens
zijn een publiek geheim.
En dan je vriendelijke abracadabra,
voor je abcdarius even reëel als je wensbeen.
Je telefoonstem,
zo helder als aanwezig, spreekt in zuivere
tegentonen, tientonen, marathontonen.
Je zacht pulserende ego omhult ons als een aura:
Ja, we trillen je graag.
De horizon, in je, verlegt zich dagelijks, uurlijks,
en het is of de wereld, van zichzelf vervreemd,
zich steeds weer herneemt met een schok.
En zie:
mildrose zandrozen en plastic zonnebloemen bloeien op,
veelkleurige nylonvlinders en zeveninsecten vleugelen rond
alom openspringende egelvruchten.
Je hart is een wekker die, nooit alarmerend,
permanent animeert. Tikkend, tik je
hooguit je tijd vooruit:
nooit is hier ooit tegelijk.
Zo gezien ben je verschrikkelijk onsterfelijk,
zo onsterfelijk dat ik uiteindelijk
mijn denkadem inhoud.

Ik houd haar in tot ook jij
weer sterfelijk wordt, jij memon, in je heelal
van lichtpuntjes en tijdstippels,
sterf met mij.

Dubbelspel

Nieuwe steen: een kei van 4,5 miljard jaar oud
gevonden.
Historisch zeer ontroerd,
diepgaand ontdaan.

De eerste organismen er op. Iets groters roert zich,
ademdiep. Gromt.
Er is een groot tekort aan hond in de lucht,
aan voorgevormd niets dat blaft.

En even zijn we er weer wél en niet.

Aanvang van het gelukkige bewegen. Spierplezier.
De meezingvogel preludeert
met heel de pretentie van de eenvoud.

En het is als een razendsnel voorthinkelende dubbelmier
op de rug van een schildpad, of het samen beklimmen
van een reusachtige toonladder,
wolkig omhuld
door een mooi voorgevoel:
twee menselijkheden
die al golvend elkander versterken.

En even zijn we er weer wél en niet,
op die ene eenzame aardgrote zwerfsteen.

Natuurgedicht

Zwevend meer. Droomboten.
Ooglichte vogelzielen. Wind
van getempereerde stemmingen.

Spiegelend hemelwater en het kruiven
van twee, drie nieuwe zintuigen,
opdringend
vanuit het overweldigend zuivere niets
vol unisonotonen.

Niemandsecho
die je tegemoet snelt en je voorbij snelt.

Spotvogel

Alle vogels lokvogels,
ook de herinnerde.
Kooien van lucht, vol verboden tijd
en verloren tijd.
Vreemd gekwinkeleer,
ál vreemder in een ál natuurlijker wordende
eigen natuur.

En zie,
ook de vliegtuigen klapperen met hun vleugels
en klappen ze toe. Slapen.

Mild rijzend maanwater. Maanlichte zwanen. Zichzelf
adopterende paspoppen en hun oplosbaby's.

Je ziet ze, doorziet ze en
net als die eeuwig asielzoekende hond
wissel je mee met hun verschijningsvorm.

Op een uitgedroogde lijmstok een spotvogel,
uitbundig antikwinkelerend.

Ik een wedergeboren orang oetan.

Verwitting

Maan, sta stil! Waai, witte wind!

En stilstaan los ik op in myriaden witte microben
als microscopisch kleine walvisjes, trilvisjes,
witvisjes,
tezamen een hele, bijna blanco
wordende volksvoortplanting in me.

Witte ruïnes die op verstilde steden lijken.
Lokale dodendansen, innig gevierd,
als het fladderen van gearceerde schaduwen
rond amper zichtbare midwinterbomen.

Boven het maaiveld een vlucht inbleke dagvleermuizen.

De wereld begint al meer te ontlijken,
samen met mij en mij.
Oveal vreemde aantrekkers, verwilderde windrichtingen.

En ik, wezensvreemd, loop al woordwittend achter mij aan,
achter mij aan.

Waai, witte wind!

Nachtgedicht

Je hartklok slaat twaalf maal min-nul.

Je schrikt op, als gewekt door het oceanische
    vooroordeel van de zee, die je - zeeziek bijna -
al golvend met je meedraagt.

Alarmvogels. Misthoorn als een ego-echo,
    een al zwakker wordende.

Het donkere ademen van de massa,
                als van
een holle walvis, een walvisgrote long.

Iets droomt zich leeg in de lucht.
Zon die één keer opgaat en twaalf keer onder.

Wie leeft leeft zich en de wereld zonder.

□ □

Wereld dagend vanuit het min-nul

□

Het boven-wij wacht af in stilte.

VI

Trilmomenten [aant.]

Pegasus gejukt. Centaurus bevrijd en badend
in zijnsvergetelheid.

Lijwind. Als in een bijna bladstilte vijver
de halfmens zijn gedeformeerde spiegelbeelden,
asynchrone.

De wil in rusttoestand.
Denkstilte.
De wil in rusttoestand geprikkeld.

Trilmomenten.

Zijn fictieve mond maakt de woorden mondig.

□
□

Alle denken aandenken.

Trilmomenten,
uitmiddelpuntige.

□

Duizend engelen op de punt van je tong.
Tijdsengelen. Taalengelen.
Leefwind.

Endzeit [aant.]

De sterrenstelsels herschikken zich
tot onbekende beelden.
Universum neonullius.
Er smeult iets. Kronkelende
rookslierten als loze eistrengen in de ruimte.

Je dwaalt over een verweesde aarde,
als iemand
die zelfs zijn naam niet meer kent, de leegte
bevolkend met lege wezens
met nevel van niemandswit om hen heen.

Je mompelt nog wat over vroegere ikken,
gekleurde
en ongekleurde - jij, eeuwige octoroon -, met binnen-
en buitenskeletten...
En ademt eindeloos eindeloos in,
alvorens in withitte op te gaan.

□

In de verte natuurmuziek waar niemand naar luistert.
Hoogboven: de uitspattingen van het uitspansel. Toc!

In limbo [aant.]

Herhaal: niets lijkt wat het is, en omgekeerd.
Herhaal:
niets *is* zich (als jij). Ik leef me dood, en omgekeerd.
Sterf zonder historie.

De ontmanteling van het duizendjarig taalrijk
in volle gang. Lijken spelen en hun dode dromen
realiseren.
Alles lijkwit, als in een nucleaire winter.

Maar ziedaar, zie die secondenlange halfgod, een
mankpotige, octopusarmige, negenogige, zich al spelend
ontbinden tot halfmens, onwezen, aardappelgeest.

En willoos meedrijven op het eindeloze tijdverstrijken.

Tot hij, ziek van anekdotiek, zich opnieuw verpopt
in eindeloze onherkenbaarheden en
zich herziet,
verziet. Reëel in verbeelding, worden duidelijke dingen
voor hem een troost, een tijdelijke, tot ook zij opgaan
in overbevolking, taalrot, onwelkome woorden.

En daar verwijlt hij dan, verwijlt in afwachting van
welkome woorden,
die woorden, woorddingen, hun vormsel
als levende geestverschijningen tussen de vele
opstandige doden en zebragestreepte asielzoekersschaduwen.

Zo spelen zij weer mijn eigen ontstaan of voorbestaan.

En langzaamaan vormt zich nieuwe historie,
of tegenhistorie.
En ik heb er - tijdelijk - vrede mee.

Het begin van de wereld

Het begin van de wereld ligt in je,
blastulagroot.

Wolkjes toekomstherinneringen, ontwakende
voorgevoelens. Je hand spelend in het vruchtwater
van een hele oceaan.

Zon nog geheel experimenteel. Kosmos
van zich vormend hartstochtelijk denksel:
ruimte zonder tijd.
En stilte. En leegte
om met nog lege wezens te delen.

Maar hoor die over je hele lichaam verspreide,
in partjes verdeelde windmelodie, préhistorische muziek
door de nieuwe onledigen aaneengeluisterd. Hoor!

Hun naklank sterft mini-eonen later in je.

Alle tijd natijd.

Alle leven naleven, naleven...

Moloch

Die dag. Vuurtoren met zwart zwaailicht.

Een man uit sterk verdichte schaduwen.
Pupillen van gitzwart laserlicht.
Zijn stem vol
universeel antigeluid. Donkere detective
speurend naar niets, steeds één moment zichtbaar
en dan weer niet,
toch alomtegenwoordig.

En steeds is de aarde één moment schaduwdood.

Daar loopt hij, flikkerend braakland onder zijn voeten.
Loopt in het ongelooflijke
tot alles ongelooflijk wordt.

Zijn zijn is zijn zijn en ik geloof het
bijna,
bijna een proto-ik, al het denkbare verslindend:
de ingewandachtige steden, pseudo-lichaamslandschappen,
de trias antipolitica van de dieren, het ongelovige gras
en de thuisloze tegenvoeters, plus andere
dubbelduidige verschijningsvormen.
Die man.

En herhaalde na xtienjaar vertwijfeld:
Ga uit mijn hoogtezon en verdwijn uit je ogen!

Vandaag heb ik ál schaduwboksend
die buitenman in mij gedood.

Tweelichtzone

Een raadsel waarvan iedereen de oplossing weet
(en toch een raadsel).
Bewustzijn dat de aarde doet opwarmen.

Alles - in beginsel - aanwezig
in de tussenwereld, zintuigelijk bijna,
in wezen aanwezig:
beginsels, dingelingen.

Dan het fixeren ervan, van één enkel x-ding
of x-ling, uitgroeiend tot een doorzichtige
cyberling, een neo-deosauriër of waterglasachtige
tegentomtom,
alles
even ondernatuurlijk: het leven een raadsel
waarvan ieder de oplossing weet
en toch een raadsel.

Dit meen ik te weten.
Meen mij te weten.
Meen mij, of niet.

En steeds die secondenlange verwondering
er te zijn
en tegelijk niet te zijn:
inzicht & uitzicht van de eeuwige beginneling.

En daar verschijnen in het verevenend tweelicht
onbekende sterrenbeelden, vreemde schijnzonnen.

En plotseling is er geen natuur meer,
alleen een ándere natuur,
waarin wij tevreden leven als schijnfiguren.

VII

Oplosmens [aant.]

Eeuwigheden als minuten.
Een tijd, een halve tijd en nog een tijd.

Herrijzende onwezens als voormalige huidigen.

Buiten zwerven wolkjes verstandsverbijstering
rond spontaan uitstulpende etherbergen.

Boven conceptueel water heerst zwijgstilte.

Mét mij, oplosmens, sterft de hele mensheid,
déze mensheid.
Het volgende moment
is er een andere, in een andere wereld.

Het treft je als een boemerang, een die je
nooit weggeworpen hebt.
Aan de hemel een reuzenspin
die een webstructuur weeft van een hogere wiskundige orde,
web waarin radeloze, biddende mensen hangen.

Je adem stokt.

Leven: als een zwijgstilte voor de storm
tussen twee ethergolven.

Een tijd, een halve tijd en nog een tijd.

□

En ondertussen: Praat tegen me!

Oude muze

Ze duikt op als een eenvoudige vrouw
tussen de elementaire bomen, een onbestemd dier
aan een onzichtbare lijn.

Ze heeft veel ijle materie om zich heen
die richtingloos rondwervelt.
Nog even
en ze gaat zweven, zich hullend in witte ouderdom,
hem, vluchtige eenling, achterlatend
in een vervluchtigende wereld.

Wit Eden overal verspreid.
Opfladderende inbleke fantomen.

Wie wil mag het licht uitdoen.
Ik doe het niet.

Binnenstebuitenwereld

Een kamerwolkje. Een pratende vingerplant.
Binnenvogels in halftijd. Flikkertjes oogmist.

Zij legt zich neer als een hemellichaam,
verbeeldt zich, herinnert zich.
Haar wereld is er om te overleven in anderen,
in andere anekdotes.

Avond van opengebroken wit. Eveningwit.
In de oorperforerende stilte een monddode hond.

Alles bezien met één koud oog en een
warm oog. Dubbeloog, maar nooit één doublure,
behalve wij.
Een vrij rondzwevend bewustzijn
zoemt om ons hoofd, bijna een boven-wij.

Zelfadoptie. Twee oploskinderen in zorgeloze zelforganisatie.

Buiten slaken mensen die in het wild zijn uitgezet
hun blinde kreten in de alomtegenwoordige lucht.

En de monddode hond, hij blaft binnensmonds.

Anti-nocturne [aant.]

Een perfect gelijkend achterhoofdsmasker
vol zelfinzicht.
Al het gebeurde achteraf
waargenomen. (De dood levend herzien.)
Niet is dit als inslapen, maar als wakker worden
in eigen onschuld,
helderziender dan ooit.

.

Valavond als een vochtigwarme gevoeligheid.
Het ritselende populisme van populieren.

De zachte kretologie van de nachtuil.

In de lucht drijven een paar huilbuien voorbij.
Op zijn wangen biggelen jarenoude tranen.

Dagevening.

Door de stuiken kruipt een tegelijk dode en levende kat.
En zie, in het vensterglas blinken drie oogopeners,
blinken terug.

Adam dualis

Bergen van leegte beklimmend
verovert hij de onruimte en dus
zijn ál lijfelijker bestaan.
Daalt, al dichter wordend.

En, bezield door zijn drie lievelingen
en hun vrije geluiden, betreedt hij
iemandsland.

Eliteschaduwen,
permanent wisselend van bezitter. Restanten
oertijd. Rondzwervende externe geheugens.
Alles in een stroomversnelling van intervallen.

Even niet denken nu aan de mogelijke miljoenen
microcatastrofes in zijn lichaam, de minutenlange
klimaatveranderingen, dagen als verdwijndagen.

Leven: interen op de leegte.
Adam dualis:
hij die steeds opnieuw rechtop moet leren lopen.

Notities

Notities

Bladzijde	
11	*Opperhond*: theoritisch, naar Gr. theoria: overdacht, reflectief.
17	*Vox humana zonder vibrato.* Louis Andriessen.
25	*De tijd heeft weer de lengte van een lied.* Voor de uitvinding van de klok(tijd) werden de tijdsduren gemeten naar natuurverschijnselen en bijvoorbeeld naar de duur van het Ave Maria. Spiralen behoren tot de bekendste symbooltekens van de vroege mens.
29	*Paleontologisch.* Olduvaikloof: beroemde vindplaats van botten van de vroege mens.
30	*Dicht toevallig het goede woord.* Vreemde aantrekkers: spontaan in de chaos ontstaande wiskundige vormen die hun structuur in hun delen herhalen. Toevallige waarheden, niet bewijsbare. Naar Gary Chaitin in John Horgan: *The end of science.* Communicatie een overlevingsstrategie: E.O. Wilson in John Brockman: *Einstein, Gertrude Stein, Wittgenstein en Frankenstein.*
33	*Verbale empirie.* ‘Hebben alsof men niet bezit’. Schopenhauer in ‘Bespiegelingen over levenswijsheid’ uit *Parerga en Paralipomena.*
44	*Trilmomenten.* ‘De wil in rusttoestand’ in Schopenhauer, zie boven.
45	*Endzeit.* Octoroon: kleurling met ⅛ negerbloed.
46	*In limbo.* ‘Duidelijke dingen zijn een troost’. Fernando Pessoa in *Het boek der rusteloosheid.*
54	*Oplosmens.* ‘Een tijd, een halve tijd en nog een tijd’. Openbaringen 12:14.

57 *Anti-nocturne.* ‘Een tegelijk dode en levende kat’ refereert aan het dilemma van de dode of levende Schrödingerkat uit de kwantumfysica.